
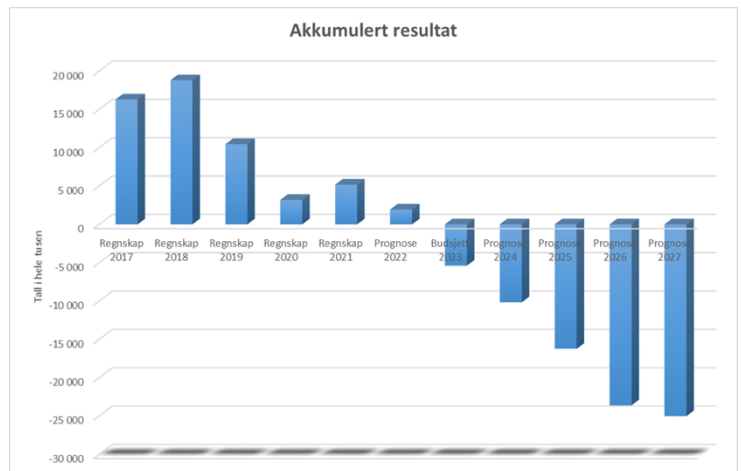

Økonomikommentar til budsjett 2023 og prognose 2024-2027

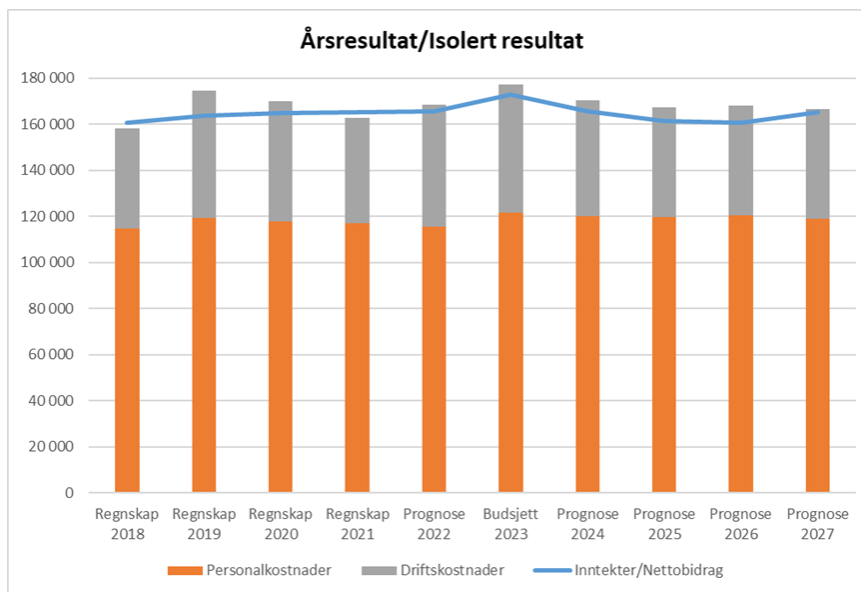
Enhet: Fysisk institutt	Koststeder: 15100000-15106600
Utarbeidet av: Inger Anne Pedersen	Dato: 18.11.2022
Signatur leder:	

1. Sammendrag økonomisk utvikling i langtidsprognosen

I 2020 ble handlingsrommet til instituttet betydelig redusert med en varig nedgang i rammetildelingen fra KD. Dette kuttet har preget økonomien til instituttet betydelig og vil også gjøre det i flere år fremover. Før dette kuttet hadde instituttet en relativ romslig økonomi. I 2023 er det forventet et negativt akkumulert resultat og de videre årene er det forventet at dette vil akkumulere seg til et overforbruk på 25 millioner innen utgangen av 2027.

Kjernefysikk har søkt Forskningsrådet om et forskningscenter innen nuklear forskning. Som landets sterkeste fagmiljø er det stor sannsynlighet at instituttet får tilslag. Dersom instituttet lykkes med dette, vil det kunne bedre akkumulert resultat i perioden 2023-2027 med ca. 14 millioner.

Det er forventet et negativt isolert resultat i 2022 med 2,86 millioner som videre vil øke for hvert år utover i perioden. Kostnadene er høyere enn inntektene hvert år isolert sett.

For å kunne komme i balanse vil det på lengre sikt være behov for å redusere personalkostnader. Utfordringen her er at det er få avganger de neste årene og begrenset hvor mye det er mulig å kutte.

Driftskostnader er alt budsjettert til et minimum, så hvis personalkostander ikke reduseres må inntekter og nettobidrag økes.

2. Enhetens økonomiske situasjon, plan og langsiktig økonomisk utvikling

Den økonomiske situasjonen er ikke bra. Det styres mot overforbruk hvert år som vanskelig kan unngås, da tildeling fra KD ikke øker i tritt med pris- og lønnsvekst.

Instituttet har høy aktivitet med mange sentere underlagt og store nasjonale infrastrukturer. Det er hele tiden endringer hvor noen slår positivt ut, mens andre reduserer handlingsrommet.

Det er gjort følgende forutsetninger i prognosen:

- Det er usikkert hva som skjer med CCSE etter 2026. Det er ikke budsjettert med noen aktivitet på CCSE i 2027. Dette gir instituttet en nedgang i insentivmidler og overhead.
- Porelab (SFF) avsluttes i 2027. Dette gir også instituttet en nedgang i insentivmidler og overhead.
- Forskningsrådet vil i 2023 evaluere de to forskningsgruppene som sammen utgjør Njord (Njord-GEO og Njord-FYS). Det er forventet at evalueringen får et fordelaktig utfall og at senteret får en forlengelse perioden 2024-2027.
- NorFab III avsluttes 31.12.2023 og Forskningsrådet har utsatt utlysning for Nasjonal infrastruktur til slutten av 2023. NorFab vil stå uten driftsstøtte fra Forskningsrådet i 2024 og også deler av 2025. Leiestedsinntekter til NorFab er redusert med 3,6 millioner i 2024 og 1,8 millioner i 2025. Personalkostnader er redusert med 1 årsverk i 2024 og 2025.
- Instituttet tildeles ikke lenger midler for leder av Honoursprogrammet og i 2024 går også tildeling fra MN for proffessorstilling overført fra ITS ut.
- Instituttet hadde i 2021 en kraftig vekst i antall kandidater, studieavdelingen tror dette vil falle tilbake til 2020 nivå igjen i 2022.
- Instituttet har lykket med både INFRA (NFR) og AVIT (UiO) og vil ha høyere inntekter og investeringskostnader i både 2023 og 2024. Noen kostnader er også forskjøvet til 2025.

Forhold som ikke er innarbeidet i prognosen:

- MN er tildelt 20 studieplasser i nukleære fag. Det er uklart hvor mye av dette som vil tilfalle FI og er foreløpig ikke med i prognosen.
- Kjernefysikk har søkt Forskningsrådet om forskningssenter innen nuklear forskning. Som landets sterkeste fagmiljø er det stor sannsynlighet at instituttet får tilslag. Kjemi og Farmasi vil være partnere og totalt søkes det om 100 millioner til UiO.

Den største usikkerheten i prognosen er forventningen om fremtidige prosjektinntekter og nettobidrag. SMN har en strategi fremover om å satse mer på EU utlysninger som følge av forholdene i Forskningsrådet som også er hensyntatt i prognosen.

Foruten usikkerheten knyttet til EU inntekter gjenspeiler prognosen et realistisk bilde av den økonomiske situasjonen til instituttet. Forventet utvikling i BOA-økonomien henger godt sammen med forventet utvikling i basisøkonomien.

A. Totaløkonomi

Totalt for instituttet							
Tall i millioner	Regnskap 2021	Prognose 2022	Budsjett 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Inntekter	-198,47	-207,13	-228,45	-225,93	-213,38	-209,19	-210,09
Sum inntekter	-198,47	-207,13	-228,45	-225,93	-213,38	-209,19	-210,09
Personalkostnader	142,09	143,36	151,06	150,25	145,03	145,41	143,67
Driftskostnader	58,16	56,46	67,75	66,58	65,55	74,10	68,04
Investeringer	7,96	20,95	21,77	23,00	19,00	6,00	6,00
Sum kostnader	208,21	220,77	240,58	239,83	229,59	225,51	217,71
Resultat før bidrag	9,73	13,64	12,13	13,89	16,21	16,32	7,62
Nettobidrag BOA	-11,34	-7,78	-7,82	-9,12	-10,14	-8,95	-6,20
Prosjektavslutning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overforbruk BOA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum nettobidrag	-11,34	-7,78	-7,82	-9,12	-10,14	-8,95	-6,20
Isolert resultat	-1,60	5,86	4,31	4,78	6,07	7,37	1,41
Overført fra i fjor	-3,19	-4,79	1,07	0,00	0,00	0,00	0,00
Akkumulert resultat	-4,79	1,07	5,38	10,16	16,23	23,60	25,01

Totalt er det forventet et negativt resultat på 1,07 millioner for 2022. Det er forventet at BOA-virksomheten vil ha et overforbruk på 3 millioner. Dette overforbruket blir overført basisøkonomien og basisøkonomien vil få en negativ inngående balanse (IB) i 2023 på 1,07 millioner og ikke et underforbruk (overskudd) på 1,93 millioner som prognose for bevilgningsøkonomien viser at utgående balanse (UB) vil bli. Dette overforbruket vil i januar 2023 tilbakeføres til BOA-virksomheten.

Inntektsføring av BOA-inntekter skjer med utgangspunkt i aktiviteten i prosjektene og i prognosen er inntekter budsjettert likt som kostnader og akkumulert resultat er null. Akkumulert resultat totalt er derfor tilsvarende som akkumulert resultat for basisvirksomheten og det er forventet et negativt akkumulert resultat i slutten av prognoseperioden på 25 millioner.

Instituttet har lyktes med å få innvilget 4 INFRA søknader og etter forhandlinger med Forskningsrådet ble konsortieavtaler endelig undertegnet høsten 2022 med til sammen en tildeling på 102 millioner i perioden 2023-2025. Det er i tillegg forventet at 2 AVIT søknader innvilges med til sammen en tildeling fra UiO på 5,5 millioner. Dette gjenspeiler økte inntekter og kostnader perioden 2023-2025.

Driftskostnader er budsjettert med 14,3 millioner for mye i perioden. Dette på grunn av at økonomisystemet krever en motpost for prosjektavslutninger.

B. Basisøkonomi

Basisvirksomhet							
Tall i millioner	Regnskap 2021	Prognose 2022	Budsjett 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Inntekter	-136,05	-137,85	-143,41	-140,92	-134,92	-136,76	-137,40
Sum inntekter	-136,05	-137,85	-143,41	-140,92	-134,92	-136,76	-137,40
Personalkostnader	116,99	115,48	121,69	120,10	119,80	120,25	118,94
Driftskostnader	42,07	39,83	41,30	41,34	41,59	41,59	41,59
Investeringer	3,63	13,05	14,12	9,00	6,00	6,00	6,00
Sum kostnader	162,69	168,37	177,11	170,44	167,39	167,85	166,53
Resultat før bidrag	26,64	30,52	33,71	29,51	32,47	31,09	29,13
Nettobidrag BOA	-29,13	-28,21	-26,76	-27,43	-30,50	-30,55	-27,71
Prosjektavslutning	0,31	0,75	0,36	2,69	4,10	6,83	0,00
Overforbruk BOA	0,19	-0,19	-3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum nettobidrag	-28,63	-27,65	-29,39	-24,74	-26,40	-23,72	-27,71
Isolert resultat	-1,99	2,86	4,31	4,78	6,07	7,37	1,41
Overført fra i fjor	-3,19	-4,79	1,07				
Akkumulert resultat	-5,18	-1,93	5,38	10,16	16,23	23,60	25,01

Det er forventet et negativt akkumulert resultat i slutten av prognoseperioden på 25 millioner. Det er forventet et negativt isolert resultat i 2022 med 2,86 millioner som videre vil øke for hvert år utover i perioden. Kostnadene er altså høyere enn inntektene hvert år isolert sett.

Inntekter øker med 5,5 millioner fra 2022 til 2023 på grunn av økning i foreløpig rammetildeling (inntekter fra KD), samt økning i AVIT tildelinger og overføringer fra andre enheter. Foreløpig rammetildeling for 2023 er øket med 2,9 millioner i forhold til 2022. Internhusleien er øket med 0,9 millioner, slik at den reelle økningen er på 2 millioner. Økningen kommer av økning i studiepoengproduksjon, kandidattdeling og EU inntekter.

Inntektene er forventet å falle utover i perioden som følge av at det trekkes inn flere rekrutteringsstillinger enn det tildeles, det forventes lavere AVIT tildelinger og slutt på finansiering av professorstilling fra MN.

Tabellen under viser utviklingen i årsverk (UFF-stillinger består også av Professor II stillinger):

	Faktisk					Budsjett	Prognose					Faktisk
	Gjennomsnitt				Gjennomsnitt (11 mnd)		2023	2024	2025	2026	2027	
Basisvirksomheten	2018	2019	2020	2021		2022						2023
UFF-stillinger* unntatt rekrutteringsstillinger	50	50	51	48	45	45	46	47	47	46	45	
Rekrutteringsstillinger	50	47	45	44	41	44	42	40	41	40	44	
Andre stillinger	48	47	46	48	48	49	47	47	47	47	48	
Sum	149	144	142	140	134	138	135	134	135	134	137	

Instituttet har tre avganger ved fylte 70 år i perioden som ikke videreføres. To vitenskapelige ansatte har permisjon uten lønn i 2023, som ventes tilbake i 2024. To nye fast vitenskapelig stillinger (1. aman. eller professor) er budsjettet fra 2025.

Rekrutteringsstillinger er øket fra 2022 til 2023, som igjen er forventet redusert som følge av at det tildeles færre stillinger enn det trekkes inn.

Personalkostnadene til instituttet har de 4 siste årene gått ned, til tross for kraftig lønnsvekst. Dette skyldes hovedsakelig reduksjon i antall rekrutteringsstillinger, ikke videreføringer av avganger, flere permisjoner uten lønn og fra 2022 også kraftig reduksjon i pensjonssatsen. Fra 2022 til 2023 øker lønnskostnadene betydelig, som følge av økning i årsverk, samt budsjettert lønnsvekst med 3,3 %. Lønnsvekst for 2022 ble også høyere enn forventet i prognose levert i fjor.

Variabel lønn for 2022 er så langt lavere enn forventet. Mulig dette har sammenheng med færre langtidssykmeldinger og fødselspermisjoner. NAV refusjoner er også redusert betydelig i 2022 i forhold til 2021.

Investeringskostnader er høyere enn normalt i årene 2022-2024. I-lab og NorFab gjør store investeringer i 2022, hvor noe av kostnadene er forskjøvet til 2023. I 2023-2024 vil det investeres i NorFab, NORTEM og BMF cellelab. Videre er det forventet tilbake på et normalnivå.

Driftskostnader er forventet omtrent som på dagens nivå. Internhusleien er øket med 0,9 millioner fra 2022 til 2023.

Nettobidrag fra BOA faller betydelig i årene 2024-2026. NorFab III avsluttes 31.12.2023 og Forskningsrådet har utsatt utlysning for Nasjonal infrastruktur til slutten av 2023. Som følge av dette vil NorFab stå uten driftsstøtte fra Forskningsrådet i 2024 (3,6 millioner) og også deler av 2025 (1,8 millioner) og leiestedsinntekter er redusert disse to årene.

Instituttet har 4 EU prosjekter med underdekning fra EU som vil bli avsluttet med underskudd på 14,3 millioner i perioden 2023-2026. Instituttet tildeles midler fra MN gjennom rammetildelingen for å dekke opp for disse underskuddene.

C. BOA-økonomi

BOA-virksomhet							
Tall i millioner	Regnskap 2021	Prognose 2022	Budsjett 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Inntekter	-62,42	-69,28	-85,05	-85,01	-78,46	-72,43	-72,69
Sum inntekter	-62,42	-69,28	-85,05	-85,01	-78,46	-72,43	-72,69
Personalkostnader	25,10	27,88	29,37	30,15	25,23	25,15	24,73
Driftskostnader	16,10	16,62	26,45	25,24	23,96	32,51	26,45
Investeringer	4,32	7,90	7,65	14,00	13,00	0,00	0,00
Sum kostnader	45,52	52,40	63,47	69,39	62,20	57,66	51,18
Resultat før bidrag	-16,90	-16,88	-21,58	-15,62	-16,26	-14,77	-21,51
Nettobidrag BOA	17,79	20,44	18,94	18,31	20,36	21,60	21,51
Prosjektavslutning	-0,31	-0,75	-0,36	-2,69	-4,10	-6,83	0,00
Overforbruk BOA	-0,19	0,19	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum nettobidrag	17,29	19,88	21,58	15,62	16,26	14,77	21,51
Isolert resultat	0,39	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overført fra i fjor	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Akkumulert resultat	0,39	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

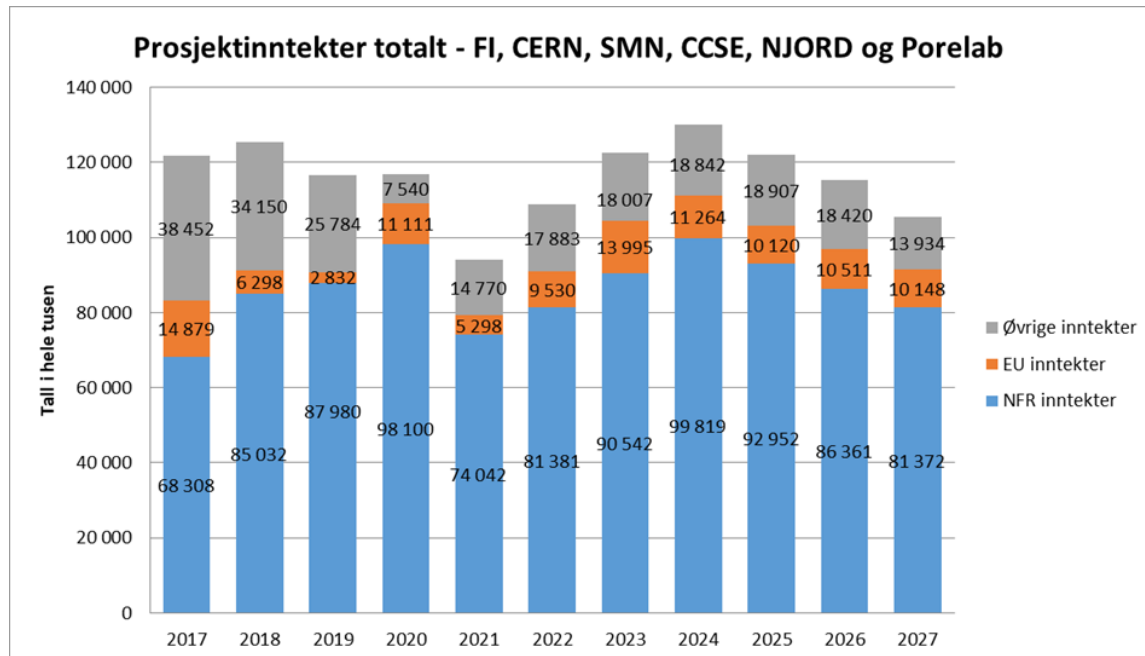
Inntektsføring av BOA-inntekter skjer med utgangspunkt i aktiviteten i prosjektene og i prognosen er inntekter budsjettert likt som kostnader og akkumulert resultat er null, med unntak av 2022. For å kunne beregne riktig inngående balanse (IB) for basisvirksomheten i 2023 må overforbruk BOA hensyntas. Det er forventet et overforbruk på 3 millioner i 2022, som tilbakeføres i 2023.

Instituttet har lyktes med å få innvilget 4 INFRA søknader og etter forhandlinger med Forskningsrådet ble konsortieavtaler endelig undertegnet høsten 2022 med tilsammen en tildeling på 102 millioner i perioden 2023-2025. Både kostnader og inntekter er forventet høyere disse årene som følge av disse prosjektene.

Nettobidrag er forventet langt lavere i årene 2024-2026, som følge av avslutning av EU prosjekter med underfinansiering fra EU med til sammen 14,3 millioner og reduserte leiestedskostnader for NorFab med 3,6 millioner i 2024 og 1,8 millioner i 2025. Driftskostnader er budsjettert med 14,3 millioner for mye i perioden. Dette på grunn av at økonomisystemet krever en motpost for prosjektavslutninger.

Aktiviteten i 2021 var langt lavere enn tidligere år som følge av forsinkelser pga. Covid-19. Det ser ut til å ha tatt seg noe opp i 2022. Foruten ovennevnte hensyn som er gjort i prognosen er aktiviteten de videre årene forventet noe høyere enn 2022. Det er budsjettert med nye NFR prosjekter først i 2024. Nye EU prosjekter er forventet fra 2025.

Instituttet tildeles insentivmidler for prosjektinntekter også for underlagte sentere. Underlagte sentere er ikke en del av BOA-virksomheten, da denne kun viser instituttets egen prosjektportefølje. Totalt er det budsjettert med følgende inntekter:

Det er budsjettert med inntekter fra CERN, SMN, CCSE, NJORD og Porelab. Inntekt fra NFR for 2021 er betydelig redusert som følge av forsinkelser pga. Covid-19, spesielt på drift. Økning årene 2023-2025 i NFR inntekter skyldes 4 INFRA prosjekter. Fra 2027 er både CCSE og Porelab faset ut og derfor nedgang.